

Obrim finestres al món

Primeres passes amb els ODS a primària

Autora: Maribel Domínguez Angulo

Diputació
de Girona

DDGI2030
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Universitat de Girona
Institut de Ciències de
l'Educació Josep Pallach
ICE

Introducció

Aquest dossier està pensat perquè qualsevol escola de primària pugui treballar els objectius de desenvolupament sostenible (ODS), encara que sigui la primera vegada que ho fa. Els ODS són una proposta de les Nacions Unides per fer del nostre món un lloc més just, igualitari i sostenible per a tothom. Però... com podem fer-ho des de l'aula?

Amb activitats senzilles, dinàmiques i adaptades als infants, aquest material vol despertar la curiositat, el pensament crític i el compromís dels nens i nenes per cuidar el planeta i millorar la convivència entre les persones. A través del joc, l'observació, el treball en equip i la creativitat, l'alumnat descobrirà què pot fer en el seu dia a dia per canviar el món a millor.

Aquest recurs és obert i flexible: cada mestre o equip docent pot adaptar-lo a les necessitats del seu grup, triar les activitats que s'ajustin més al cada context i fer créixer el projecte amb noves idees. L'objectiu és clar: començar un camí col·lectiu cap a un futur més sostenible... des de l'escola!

Junts i juntes, descobrim com cuidar el nostre món.

Objectius del dossier

- Introduir l'alumnat en els conceptes bàsics de sostenibilitat i dels ODS d'una manera vivencial i significativa.
- Oferir recursos senzills, visuals i adaptats a totes les edats per iniciar un canvi de mirada a l'escola.
- Fomentar la reflexió i el pensament crític a partir d'accions quotidianes i properes.
- Afavorir el treball cooperatiu, el respecte per la diversitat i el compromís amb el planeta.
- Donar eines al professorat per promoure una ciutadania activa i responsable des de l'aula.

Continguts del dossier

El dossier està estructurat en tres blocs principals:

1. Activitats transversals

Pensades per a tot el centre, aquestes activitats es poden fer a qualsevol cicle i permeten introduir els conceptes clau de manera participativa i visual. Inclouen, entre d'altres:

- El joc **Ajudem el Planeta!**, amb targetes, il·lustracions i un pòster per a l'aula.
- Una activitat bàsica de vocabulari i compromisos amb el planeta.
- L'observació del barri o l'escola per detectar accions sostenibles.
- Murals, dinàmiques de grup i jocs cooperatius al voltant de paraules com *reutilitzar*, *compartir*, *igualtat*, *pau*, *natura*, etc.

2. Propostes adaptades a cada cicle

Per facilitar la implementació de les activitats, s'han inclòs jocs i dinàmiques específiques segons el nivell maduratiu:

- Cicle inicial. Joc **Busquem accions bones!**, en el qual l'alumnat relaciona imatges amb accions sostenibles o no, mitjançant el moviment i l'observació.
- Cicle mitjà. Joc **El repte dels gestos**, en el qual es treballen paraules clau i accions responsables, a través de la mímica i el dibuix.
- Cicle superior. Joc **Missió ODS**, un recorregut cooperatiu de reptes senzills relacionats amb els ODS per fomentar la investigació, el pensament crític i el treball en equip.

3. Il·lustracions i materials visuals

El dossier inclou targetes de vocabulari amb imatges, icones temàtiques, pòsters i plantilles per fer murals, cadenes de compromís, activitats d'expressió escrita i oral, i decoració per a l'aula.

4. Una activitat introductòria per treballar cada ODS

Les activitats introductòries estan pensades per a escoles que encara no han introduït els ODS a l'aula. Són activitats senzilles i fàcils que ajudaran l'alumnat a entendre conceptes clau de cada ODS.

Justificació pedagògica

El plantejament transversal d'aquest dossier respon a la necessitat de promoure una educació globalitzada, connectada amb els valors i reptes de la societat actual. Treballar la sostenibilitat no és responsabilitat només d'una àrea: és una actitud, una mirada i un compromís que es poden integrar des de qualsevol disciplina i moment educatiu.

A més, es posa especial atenció en l'ús d'un llenguatge inclusiu i no sexista, en la representació de la diversitat d'identitats i rols socials, i en la construcció d'una ciutadania activa, empàtica i crítica des dels primers anys d'escolaritat.

.

ACTIVITATS TRANSVERSALS

Activitat transversal 1

Descobrim com cuidar el món

Objectiu general

Introduir el concepte de sostenibilitat i els valors bàsics dels ODS d'una manera senzilla i vivencial.

Durada

1 sessió de 60 minuts

Materials necessaris

- Un pòster visual que mostri el planeta, infants diversos i símbols de sostenibilitat:

- Targetes amb paraules clau (*reutilitzar, cuidar, compartir, net, igualtat, justícia, pau, energia*):

Reutilitzar	Compartir
Pau	Igualtat
Neteja	Energia
Aigua	Natura

- Cartolina gran per fer un mural
- Llapis de colors o retoladors
- Retalls de revistes o imatges impreses

Desenvolupament de l'activitat

Comencem fent preguntes, com per exemple: «Què vol dir cuidar el planeta?», «Com podem fer que tothom visqui millor?»

Tot seguit, podem penjar el pòster a la pissarra o projectar-lo, explorar les imatges que hi surten amb els infants i fer-los reflexionar: «Qui hi surt?», «Quins símbols veiem?», «Quines paraules coneixem i quines no?».

A partir d'aquí, fem un joc amb les paraules clau, mostrant les targetes amb paraules com *reutilitzar, compartir, pau, igualtat, neteja, energia, aigua, natura*.

Per cada paraula demanarem als infants què vol dir i si poden donar-ne un exemple concret. També demanarem que ens expliquin si a casa o a l'escola fan el que expressa cada paraula.

Un cop hàgim acabat aquesta activitat, passem a fer una activitat creativa. Cada alumne fa un dibuix o enganxa una imatge que representi una acció per cuidar el món. L'enganxen en una cartolina gran sota el títol «**Petits gestos per un món millor**» (exemples: tancar l'aixeta, compartir joguines, llençar les deixalles al lloc correcte...).

Per fer el tancament de l'activitat, cada infant diu una acció que vol fer aquesta setmana per ajudar el planeta. La poden escriure en el seu diari d'aula i després reflexionar si l'han pogut fer, com l'han fet i com creuen que aquella acció ha ajudat el planeta. Al final de la setmana llegirem en veu alta el diari d'aula.

Activitat transversal 2

Ajudem el planeta!

(relacionada amb l'activitat transversal 1)

Objectiu

Relacionar paraules clau amb accions concretes per cuidar el planeta, fomentar el treball en equip i desenvolupar el pensament crític.

Nivell

Cicle inicial, mitjà i superior (amb petites adaptacions segons l'edat)

Materials necessaris

- Targetes visuals amb les 8 paraules clau que s'han après durant l'activitat transversal 1

Reutilitzar	Compartir
Pau	Igualtat
Neteja	Energia
Aigua	Natura

- Una bossa o capsa per posar-hi les targetes
- Fulls o pissarra per escriure accions o dibuixar
- Adhesius o gomets per marcar encerts
- Rellotge amb temporitzador (opcional)

Com s'hi juga

1. Presentació del repte

Som un equip de persones que vol salvar el planeta. Per fer-ho, hem de completar les 8 missions sostenibles!

2. Explicació del funcionament

- Posem les targetes dins d'una bossa.
- Cada alumne (o grup) agafa una targeta a l'atzar.
- L'alumne diu, dibuixa o representa una acció relacionada amb el concepte de la targeta, segons l'edat):

Cicle inicial: dir què és (exemple: Això és compartir!)

Cicle mitjà: explicar una acció concreta (exemple: Jo comparteixo els colors amb el meu company)

Cicle superior: explicar una acció i com ajuda el planeta (exemple: Si reutilitzo una bossa, evito plàstic nou i ajudo a reduir residus)

3. Resolució col·lectiva

Tota la classe pot ajudar si qui ha agafat la targeta no sap com respondre. Són missions col·laboratives!

4. Completar el mural

Cada vegada que es resol una targeta, s'enganxa en un mural o plafó amb el títol «Les nostres accions per un món millor».

5. Final del joc

Quan totes les targetes estan completades, l'equip ha ajudat el planeta; per tant, ha assolit la missió i pot celebrar-ho amb un crit conjunt o una dansa inventada (exemple: Som guardians del planeta!).

Variants del joc

- Pantomima sostenible: representar l'acció sense parlar i els altres l'han d'endevinar.
- Roda de compromisos: al final, cada alumne diu una acció real que farà a casa o a l'escola.

Activitat transversal 3

Un joc per a cada cicle

CICLE INICIAL

Joc: Busquem accions bones!

Objectiu

Identificar accions senzilles per cuidar el món, a partir d'imatges i jocs de moviment.

Materials

- Targetes amb imatges (exemples: reciclar, apagar llums, cuidar plantes, compartir...)
- 2 cartells: «Ajuda el món» i «No ajuda el món»
- Corda o cinta per dividir l'espai al terra

Com s'hi juga

1. L'educador/a mostra una imatge i la descriu breument.
2. Els infants han de córrer cap al cartell que creuen correcte: «Ajuda» o «No ajuda».
3. Es comenta, amb paraules senzilles, per què el que hi ha a la imatge ajuda o per què no ajuda.
4. Es pot repetir amb rols (infants ensenyant la imatge als altres).

Exemple d'imatges

- Infant llençant una ampolla al contenidor blau
- Nen deixant l'aixeta oberta
- Nena ajudant-ne una altra a aixecar-se
- Nen que llença papers a terra

CICLE MITJÀ

Joc: El repte dels gestos

Objectiu

Reconèixer conceptes clau dels ODS i associar-los a accions quotidianes a través de mímica i dibuix.

Materials

- Targetes amb paraules clau: *reciclar, compartir, respectar, estimar la natura, estalviar aigua, igualtat, reutilitzar, energia solar*

Reciclar

Compartir

Respectar

Estimar la natura

Estalviar aigua

Igualtat

Reutilitzar

Energia solar

- Pissarra o cartolina per fer punts o recompte
- Cronòmetre (opcional)

Com s'hi juga

1. Es formen dos equips. Un membre d'un equip agafa una targeta i representa la paraula amb mímica.
2. El seu equip té 1 minut per endevinar-la. Si l'encerten, guanyen un punt.
3. Després, expliquen entre tots una acció real relacionada.
4. Opció: si l'encerten, poden dibuixar-la i fer un mural de bones accions.

Exemples

- Mímica de rentar-se les dents amb l'aixeta tancada
- Gest de donar una joguina a algú
- Representar un arbre i un infant regant

CICLE SUPERIOR

Joc: Missió ODS

Objectiu

Descobrir què són els ODS a través d'un joc d'investigació cooperatiu amb reptes senzills.

Materials

- 9 sobres amb **pistes i preguntes senzilles** (una per cada ODS, de l'1 al 17)

Endevina l'ODS (de l'1 al 17)

ODS 1

Pista: Hi ha nens i nenes que no tenen prou menjar o roba.

Pregunta: Quin ODS vol acabar amb la pobresa?

ODS 2

Pista: Algunes famílies no poden comprar fruita ni verdura.

Pregunta: Quin ODS vol que tothom mengi bé?

ODS 3

Pista: Algunes persones no poden anar al metge o a l'hospital.

Pregunta: Quin ODS vol que tots estiguem sans i ben cuidats?

ODS 4

Pista: Hi ha nens i nenes que no poden anar a l'escola.

Pregunta: Quin ODS vol educació per a tothom?

ODS 5

Pista: Hi ha llocs on les nenes no poden fer el mateix que els nens.

Pregunta: Quin ODS vol igualtat entre nens i nenes?

ODS 6

Pista: A molts llocs del món no tenen aigua neta per beure.

Pregunta: Quin ODS vol portar aigua neta per a tothom?

ODS 7

Pista: Algunes cases no tenen llum ni electricitat.

Pregunta: Quin ODS vol energia neta i assequible?

ODS 8

Pista: Tothom hauria de tenir una feina digna i segura.

Pregunta: Quin ODS vol treball per a tothom i creixement econòmic?

ODS 9

Pista: Necessitem carreteres bones, internet i fàbriques que cuidin el planeta.

Pregunta: Quin ODS vol millorar les infraestructures?

ODS 10

Pista: Tothom ha de ser tractat igual, encara que cadascú sigui diferent.

Pregunta: Quin ODS vol acabar amb les desigualtats?

ODS 11

Pista: Volem pobles i ciutats boniques, segures i sostenibles.

Pregunta: Quin ODS vol ciutats més agradables per viure-hi?

ODS 12

Pista: Hem d'aprendre a consumir només el que necessitem.

Pregunta: Quin ODS ensenya a no malgastar?

ODS 13

Pista: La Terra s'està escalfant i el clima canvia.

Pregunta: Quin ODS vol lluitar contra el canvi climàtic?

ODS 14

Pista: Els mars i oceans estan bruts i tenen plàstics.

Pregunta: Quin ODS protegeix la vida al mar?

ODS 15

Pista: Els boscos i animals de la Terra han de ser protegits.

Pregunta: Quin ODS defensa la vida a la Terra?

ODS 16

Pista: Cal que tothom sigui escoltat i visqui en pau.

Pregunta: Quin ODS vol pau i justícia per a tothom?

ODS 17

Pista: Si tots els països treballen junts, tot és més fàcil.

Pregunta: Quin ODS ens diu que hem de col·laborar?

Fitxes de resposta per grup

Exemples de fitxes de respostes

Fitxa de resposta - Grup 1

Nom dels membres del grup: _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Fitxa de resposta - Grup 2

Nom dels membres del grup: _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

- Cartell central amb el títol: «La missió: salvar el planeta»

- Petits premis o adhesius: «Missió completada»

Com s'hi juga

1. Els alumnes es divideixen en petits grups (3-4 persones).
2. Cada grup rep un sobre amb una pregunta o pista (exemple: Busqueu a l'aula alguna cosa que es pugui reciclar).
3. Quan completen un repte, reben el sobre següent amb un altre repte.
4. Quan acaben els 9 reptes, omplen un mural amb els seus compromisos com a grup.

Exemples de reptes

1. Busqueu alguna cosa a l'aula que es pugui reciclar.
2. Comproveu si les aixetes o fonts perden aigua. Penseu què podem fer per estalviar-ne.
3. Trobeu una manera d'ajudar algú de la vostra classe avui.
4. Busqueu un objecte que es pugui reutilitzar en comptes de llençar-lo.
5. Feu una minicampanya per animar tothom a llegir més a l'hora del pati.

6. Penseu com podríem aprofitar millor la llum natural a l'aula.
7. Inventeu un eslògan o cartell per fomentar la igualtat entre companys.
8. Detecteu un espai on caldria més silenci o respecte. Com ho milloràrieu?
9. Proposeu un esmorzar saludable per a un dia de la setmana.
10. Feu una llista de petits gestos per cuidar el planeta des de l'aula.
11. Escriviu una acció per millorar el vostre barri.
12. Dibuixeu una ciutat on tothom pugui viure bé.
13. Què faríeu si un amic vostre no pogués comprar-se material escolar?

Activitat transversal 4

Imatges misterioses

Objectiu

Activar el pensament crític i la capacitat d'observació.

Desenvolupament

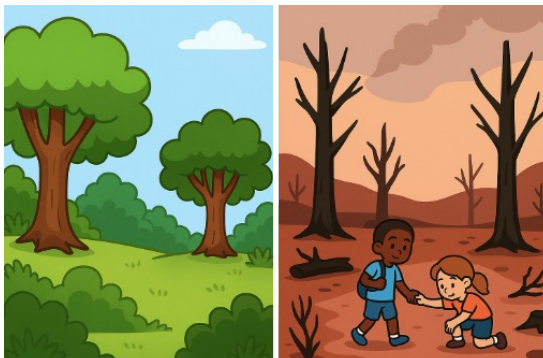
Es mostren imatges que representen situacions vinculades als ODS, sense revelar-los. Els infants, en petits grups, han de descriure què hi veuen i quin problema o acció positiva identifiquen.

Introducció possible

«Aquesta imatge mostra una realitat del món. Què creieu que hi passa? Per què creieu que és important?»

Exemples d'imatges

- Un bosc verd i net en oposició amb un bosc cremat (ODS 13 i 15)
- Nens caminant llargues distàncies per aigua (ODS 6)
- Una aula plena en oposició amb una escola abandonada (ODS 4)

Activitat transversal 5

El planeta es queixa

Objectiu

Treballar l'empatia envers el planeta i la responsabilitat compartida.

Desenvolupament

El docent interpreta el paper del planeta Terra que «es queixa» pels problemes que pateix. L'alumnat escriu o representa el que creu que el planeta li diria. A partir d'això, s'introdueixen ODS vinculats.

Frases del planeta

- Cada vegada hi ha més gent que passa gana... (ODS 2)
- Els mars estan plens de plàstics i això em fa mal... (ODS 14)
- Hi ha nens que no poden aprendre perquè no tenen escola... (ODS 4)
- Hi ha gent que viu al carrer i no té ni un llit on dormir... (ODS 1)
- Veig com alguns nens i nenes reben un tracte pitjor només per ser qui són... (ODS 10)
- Estic cansat que em talin els boscos i em matin els animals... (ODS 15)
- No puc respirar bé per la contaminació de l'aire... (ODS 13)
- Cada vegada em costa més oferir aigua neta a tothom... (ODS 6)
- Les fàbriques i ciutats fan molt soroll i deixen molts residus... (ODS 11)
- Hi ha llocs on la gent no té feina ni condicions dignes de treball... (ODS 8)
- Veig com nenes i noies no poden decidir sobre la seva vida... (ODS 5)
- Em fa mal quan es malgasten tants aliments i recursos... (ODS 12)
- La llum del sol arriba a tothom, però no tothom pot tenir energia... (ODS 7)
- Només si treballem junts podrem millorar el que em passa... (ODS 17)

Activitat transversal 6

Jardí dels ODS

Objectiu

Fer visible que les accions individuals poden sembrar canvis globals.

Desenvolupament

Cada alumne escriu una acció positiva en una fulla de cartolina que després es penja en un mural en forma d'arbre o jardí.

Introducció

«Com podem ajudar el món a ser un lloc millor? Pensa en una acció concreta que podries fer aquesta setmana.»

Exemples d'accions

- Apagar els llums (ODS 7)
- Compartir joguines (ODS 10)
- Reciclar a casa i a l'escola (ODS 12)

Activitat transversal 7

Roda de preguntes curioses

Objectiu

Generar debat, escolta activa i connexió amb realitats globals.

Desenvolupament

El docent llança una pregunta oberta i cada alumne respon lliurement. S'hi pot afegir una segona ronda amb noves aportacions.

Introducció

«Avui començarem amb una pregunta que ens farà pensar. Tots podem opinar, no hi ha males respostes!»

Preguntes suggerides

- Com seria la teva vida si no poguessis anar a escola? (ODS 4)
- Per què hi ha persones que no tenen aigua neta? (ODS 6)
- Per què és important reciclar? (ODS 12)

Activitat transversal 8

Joc del «Qui soc?» amb ODS

Objectiu

Familiaritzar-se amb els ODS d'una manera lúdica i deductiva.

Desenvolupament

Es reparteixen targetes amb pistes. Un alumne les llegeix en veu alta i la resta ha d'endevinar de quin ODS es tracta.

Introducció

«Avui jugarem a endevinar quin ODS s'amaga darrere d'aquestes pistes. Esteu preparats?»

Fitxa del joc «Qui soc?»

Avui jugarem a endevinar quin ODS s'amaga darrere d'aquestes pistes.

Esteu preparats? Escolteu bé...!

- Construeixo carreteres, hospitals i fàbriques sostenibles. → ODS 9
- Lluito perquè tothom sigui tractat amb respecte i igualtat. → ODS 10
- Faig ciutats més segures, verdes i agradables per viure-hi. → ODS 11
- Ajudo les persones a consumir només el que necessiten. → ODS 12
- Intento que el clima no canviï tant. Estic preocupat! → ODS 13
- Netejo els oceans i protegeixo els animals marins. → ODS 14
- Vull protegir els boscos i els animals salvatges. → ODS 15
- Lluito per un món en pau, just i segur per a tothom. → ODS 16
- Ajudo els països a treballar junts i compartir idees. → ODS 17
- Jo vull que tots els infants tinguin menjar cada dia. → ODS 2
- Treballo perquè totes les persones siguin iguals. → ODS 5
- Vull protegir els boscos i els animals salvatges. → ODS 15
- Jo vull que ningú visqui al carrer ni passi gana. → ODS 1
- Jo vull que tots els infants tinguin menjar cada dia. → ODS 2
- Jo em cuido que totes les persones estiguin sanes i ben ateses. → ODS 3
- Jo faig que tothom pugui anar a l'escola i aprendre. → ODS 4
- Treballo perquè totes les persones siguin iguals, tant homes com dones. → ODS 5
- Porto aigua neta a tothom i ajudo a no malgastar-la. → ODS 6
- Vull que tothom tingui llum i energia que no contaminin. → ODS 7
- Ajudo que tothom pugui treballar i viure dignament. → ODS 8

ACTIVITATS PER INTRODUIR CADA ODS

ODS 1

Fi de la pobresa

Aquest ODS vol posar fi a la pobresa a tot el món. Això vol dir ajudar les persones que no tenen prou diners per menjar, viure en una casa segura o tenir roba.

Activitat didàctica

Representem una caixa de solidaritat: cada alumne dibuixa o escriu alguna cosa que podria oferir a una persona que ho necessita. Pot ser temps, amor, roba, aliments o joguines. Parlem sobre què vol dir ajudar algú que ho passa malament.

Objectiu

Fomentar l'empatia, el pensament solidari i la capacitat d'identificar maneres d'ajudar els altres. L'activitat connecta amb l'ODS 1 (Fi de la pobresa) i l'ODS 10 (Reducció de les desigualtats).

Descripció de l'activitat

El/la mestre/a introdueix la idea que no tothom al món ho té tot cobert. Algunes persones no tenen menjar, casa, roba, joguines, o simplement se senten soles. Així, a la classe es crearà una **caixa de solidaritat** per imaginar què podríem oferir si algú ho necessités.

Materials necessaris

- Una capsa decorada (pot ser de sabates) per fer de **caixa de solidaritat**
- Fulls en blanc o targetes de colors en forma de cor, estrella, mà, etc.
- Retoladors, colors o llapis
- Cartell de títol i mural de recollida

Desenvolupament

En primer lloc, s'hauria d'explicar que moltes persones al món viuen situacions difícils i conversar amb els infants sobre què vol dir ajudar. A partir d'aquí, caldria mostrar exemples: oferir temps, amor, un somriure, roba, menjar, escolta, etc.

Cada infant pensa en una cosa que podria oferir a algú que ho necessita i ho escriu o dibuixa en una targeta i ho posa dins la caixa de solidaritat.

Finalment, s'obre la caixa i es comparteixen algunes idees. Si es vol, es poden agafar les targetes i enganxar-les en un mural.

Exemples de targetes –tot i que l'ideal seria donar fulls de colors als infants i que ells mateixos les dibuixessin i retallessin.

Com a activitat de reflexió i tancament, podem fer aquestes preguntes a l'aula o projectar-les en un diari d'aula o personal

- Què hem après sobre ajudar els altres?
- Com ens sentim quan fem un gest per algú?
- Podem fer alguna d'aquestes coses de veritat avui mateix?

ODS 2

Fam zero

Aquest ODS vol aconseguir que tothom al món tingui accés a menjar sa cada dia i en una quantitat suficient.

Activitat didàctica: Un plat saludable

Observem aliments del nostre entorn i fem una roda de preguntes: «Què és menjar sa?», «Què passaria si no poguéssim menjar?». Dibuixem un plat saludable i en parlem en grup per decidir en quin lloc de la taula d'aliments col·loquem els aliments que hem dibuixat.

Objectiu

Reflexionar sobre què és una alimentació saludable, i comprendre la importància d'una dieta equilibrada. L'activitat connecta amb l'ODS 2 (Fam zero) i l'ODS 3 (Salut i benestar).

Descripció de l'activitat

Els infants observen aliments habituals del seu entorn i es pregunten si són saludables. Després, dibuixen un plat amb el que consideren un bon àpat i col·loquen els aliments dins d'una taula classificadora. S'obre un debat sobre quins aliments són essencials i què passaria si no poguéssim menjar bé cada dia.

Materials necessaris

- Lapis, colors i fulls per dibuixar un plat saludable
- Taula impresa d'aliments (vegetals, proteïnes, cereals, làctics, greixos, etc.)
- Retallables amb dibuixos d'aliments (opcional)

Desenvolupament

En primer lloc, mostrem una imatge d'aliments i preguntem: «Què és menjar sa?»

Tot seguit, fem una roda de preguntes: «Què ens agrada menjar?», «Mengem bé?», «Què passaria si no poguéssim menjar?»

Seguidament, proposem una activitat: cadascú dibuixa el seu plat saludable.

Un cop tothom ha fet el dibuix, retallem els aliments dels dibuixos i els col·loquem en una taula de classificació.

Exemples d'aliments que es poden posar al plat

Tots junts observem en quin grup hi ha més o menys aliments i comentem per què creiem que hi ha grups on hi ha més aliments, per què en altres grups n'hi ha menys...

Entre tots, es dibuixa una piràmide dels aliments saludables, i cada dia es pot fer una rutina de dibuixar o escriure l'esmorzar, el dinar, el berenar i el sopar d'un company de classe.

Tancament

Es pot fer una reflexió al diari d'aula o al diari personal sobre les qüestions següents:

- Quins aliments són bons per créixer?
- Quin aliment no hauria de faltar mai?
- Menjar bé vol dir només menjar fruita i verdura?
- Què passaria si cada dia només mengéssim galetes o patates?

TAULA DE CLASSIFICACIÓ D'ALIMENTS

Fruita i verdura	Cereals i llegums	Proteïnes (carn, ous, peix)	Làctics	Altres (dolços, greixos...)

ODS 3

Salut i benestar

Aquest ODS ens diu que hem de cuidar-nos i que tothom ha de tenir accés a metges, medicines i un estil de vida saludable.

Activitat didàctica: Hàbits saludables amb expressió corporal

Fem una llista d'hàbits saludables. Després fem una roda d'expressió corporal en la qual cada infant representa amb mímica una acció saludable (rentar-se les mans, dormir bé, fer esport...).

Objectiu

Reflexionar sobre els hàbits saludables i treballar l'expressió corporal com a eina de comunicació no verbal. L'activitat connecta amb l'ODS 3: Salut i benestar.

Descripció de l'activitat

Mitjançant una pluja d'idees i una dinàmica corporal, els infants identifiquen accions que ens ajuden a tenir una vida més saludable. Després, representen aquests hàbits amb mímica, cosa que fomenta la participació activa i el moviment a l'aula.

Materials necessaris

- Cartolina o pissarra per fer la llista d'hàbits saludables
- Fitxa amb pictogrames o dibuixos d'hàbits (opcional)

- Espai lliure a l'aula o al gimnàs per moure's

Desenvolupament

Obrim una conversa amb l'alumnat fent preguntes com: «Què vol dir cuidar-nos?», «Com creieu que podem estar sans i feliços?»

Fem una pluja d'idees col·lectiva d'hàbits saludables. Es poden escriure o dibuixar a la pissarra o en una cartolina.

Es trien alguns hàbits i es fa una roda d'expressió corporal: cada infant representa un hàbit amb mímica i els altres han d'endevinar de quin hàbit es tracta. Si es vol, es pot fer per equips.

Al final, es fa una reflexió sobre quins hàbits posem en pràctica cada dia i quins podríem millorar.

Tancament

Es pot fer una reflexió al diari d'aula o al diari personal sobre les qüestions següents:

- Quin hàbit et sembla més important per cuidar-te?
- Hi ha algun hàbit que et costa seguir? Per què?
- Com et fa sentir fer exercici, dormir bé o menjar sa?

ODS 4

Educació de qualitat

Tots els nens i nenes del món haurien de poder anar a escola i aprendre.

Activitat didàctica: Què vol dir aprendre?

Mirem imatges de nens d'arreu del món i comentem: «Què tenen en comú?», «Què vol dir aprendre?», «Per què és important anar a escola?» Cada infant escriu o dibuixa què li agrada aprendre.

Objectiu

Valorar la importància d'anar a escola i prendre consciència del dret universal a l'educació. L'activitat connecta amb l'ODS 4: Educació de qualitat per a tothom.

Descripció de l'activitat

L'activitat parteix de la visualització d'imatges d'infants d'arreu del món aprenent en contextos diversos. A través de preguntes obertes, es reflexiona sobre què vol dir aprendre, què ens agrada aprendre i per què l'educació és essencial. L'alumnat escriu o dibuixa què els agrada aprendre i es construeix un mural col·lectiu amb les respostes.

Materials necessaris

- Imatges impreses o projectades de nens i nenes aprenent a tot el món
- Fulls per dibuixar o escriure
- Retoladors i colors
- Mur o cartolina gran per al mural: «El que ens agrada aprendre»

Desenvolupament

Es projecten o reparteixen imatges d'infants d'arreu del món estudiant en llocs diferents (escola, natura, casa, etc.).

Tot seguit, es plantegen preguntes obertes: «Què tenen en comú?», «Com creieu que aprenen?», «Què és aprendre?», «Per què serveix anar a l'escola?».

Cada infant escriu o dibuixa què li agrada més aprendre: pot ser una assignatura, una habilitat, una emoció o una curiositat.

Es retallen i s'enganxen totes les produccions en un mural comú amb el títol «**Tots tenim dret a aprendre!**».

Es fa una posada en comú i es parla sobre com aprendre pot canviar la vida d'una persona. En el cas de cicle superior, se'ls pot demanar que facin una redacció sobre aquest tema i la llegeixin davant dels seus companys.

Tancament

Es pot fer una reflexió al diari d'aula o al diari personal sobre les qüestions següents:

- Per què és important que tots els nens i nenes del món puguin anar a escola?
- Com seria el món si ningú pogués aprendre?
- Què ens ensenya l'escola a més de llegir i escriure?

ODS 5

Igualtat de gènere

Activitat didàctica: Tots som iguals!

Llegim un conte on hi hagi protagonistes femenins i masculins fent activitats diverses. Fem una llista de coses que poden fer tant els nens com les nenes.

CONTE: L'equip de la Vall de Colors

A la Vall de Colors, cada any es feia una gran festa anomenada **El dia de les habilitats**. Tots els infants del poble, nois i noies, grans i petits, participaven en activitats molt variades: alguns cuinaven, altres arreglaven bicicletes, alguns cosien, altres muntaven circuits d'equilibri, i molts pintaven murals al carrer.

Aquest any, però, es va organitzar una competició per equips mixtos, i calia fer proves tan diferents com construir una cabana, fer un plat saludable, explicar un conte, passar una cursa d'obstacles i ajudar algú gran a creuar un riu (amb una barca inventada!).

L'equip dels protagonistes era molt especial. El formaven l'Elna, l'Aniol, la Neret i l'Isaac.

— Jo puc construir la cabana! — va dir la Neret, que adorava fer servir eines i fer de manetes.

— Jo puc cuinar! — va afegir l'Aniol—. A casa sempre ajudo la mare i faig truites boníssimes!

— Jo explicaré el conte — va dir l'Isaac, que tenia molta imaginació i feia veus molt divertides.

— I jo puc fer la cursa d'obstacles! — va dir l'Elna, que entrenava cada setmana al parc.

Quan els altres equips van veure qui feia què, alguns infants van riure:

— Un nen cuinant? Una nena amb martell?

Però l'equip de la Vall de Colors no es va deixar desanimar. Ho van fer tan bé, que van acabar guanyant la prova de la col·laboració i el respecte.

Quan van rebre el premi, el jurat va dir:

— Heu demostrat que totes les persones poden fer allò que se sentin capaçes de fer, independentment de si són nens o nenes. **Això és l'ODS 5: igualtat de gènere!**

Des d'aquell dia, a la Vall de Colors ningú va tornar a dir què és de nen o de nena. Tot és de tothom.

Activitat posterior

Es pot adaptar als diferents cicles (inicial, mitjà i superior). S'ha inclòs l'etapa d'infantil per si també s'hi volgués introduir.

I3-I4-I5-1r-2n: Dibuixa una de les activitats que va fer l'equip. Escriu qui la va fer (En el cas que ja sàpiguen escriure).

3r-4t: Escriu una activitat que t'agrada i explica si creus que tothom la pot fer. Per què has triat aquesta activitat? Per què creus que tothom la pot fer? Si no tothom la pot fer, per què no?

5è-6è: Què vol dir per tu la igualtat de gènere? Escriu una breu reflexió. Seguidament, redacta una nova escena del conte amb nous personatges.

ODS 6

Aigua neta i sanejament

Aquest objectiu vol que tothom tingui accés a aigua potable i a serveis d'higiene.

Activitat didàctica: El recorregut de l'aigua

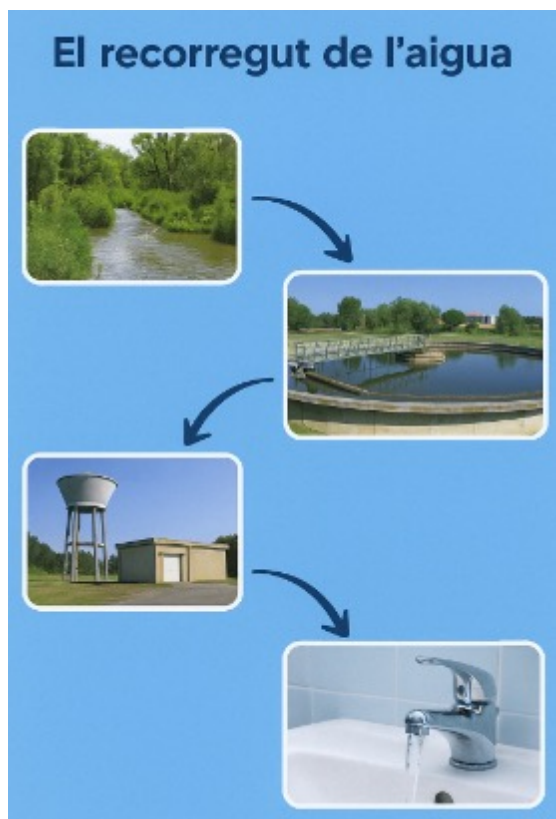
Observem el recorregut de l'aigua des del riu fins a casa. Parlem sobre què passaria si no tinguéssim aigua neta. Cada infant proposa una acció per no malgastar-la.

Objectius

- Entendre el recorregut que fa l'aigua des del riu fins a les llars.
- Reflexionar sobre la importància de disposar d'aigua neta.
- Promoure accions individuals per estalviar i cuidar l'aigua.
- Fomentar el pensament crític i la responsabilitat ambiental entre els infants.

Materials necessaris

- Làmines o imatges del recorregut de l'aigua

- Projector o pantalla (opcional)
- Fulls per dibuixar o escriure
- Llapis de colors o retoladors
- Un mòbil o dispositiu per poder fer un vídeo.

Desenvolupament de l'activitat

Iniciem la sessió amb la pregunta: «D'on surt l'aigua que tenim a casa?»

A partir d'aquí, mostrem el recorregut de l'aigua en imatges o esquemes:
riu → planta potabilitzadora → canonades → casa.

Preguntem en veu alta: «Què passaria si no tinguéssim aigua neta?» (Malalties, falta d'higiene, impacte en plantes i animals...).

Tot seguit, cada alumne escriu o dibuixa una acció per no malgastar l'aigua (exemples: dutxar-se en comptes de banyar-se, tancar l'aixeta mentre es renta les dents...).

Recollim les idees i fem un vídeo de classe: «Idees per cuidar l'aigua», en el qual els alumnes expliquen quines accions podem fer avui mateix a casa o a l'escola per poder estalviar aigua. El vídeo es passarà a les famílies perquè també puguin conscienciar-se i fer elles mateixes accions sensibilitzadores i per estalviar aigua.

ODS 7

Energia neta i assequible

Volem fer servir energies que no facin mal al planeta, com la solar o l'eòlica.

Activitat didàctica: La meva màquina ecològica

Mostrem imatges de plaques solars i molins de vent. Inventem una màquina que funcioni amb una energia neta i la dibuixem.

Objectius

- Comprendre què són les energies netes i per què són importants.
- Reconèixer exemples d'energies renovables (solar, eòlica, hidràulica, etc.).
- Desenvolupar la creativitat imaginant una màquina que funcioni amb energia neta.
- Treballar el pensament visual i l'expressió artística.

Materials necessaris

- Imatges o diapositives de plaques solars, aerogeneradors (molins de vent), i altres fonts d'energia renovable.

- Paper de dibuix DIN-A4 o cartolina
- Llapis, retoladors, colors, tisores, cola
- Fitxa de creació de la màquina

Fitxa de creació d'una màquina

Nom de l'alumne/a: _____

Data: _____

1. Com es diu la teva màquina?

2. Què fa la teva màquina?

3. Quins materials o peces necessites per fer-la?

4. Explica i dibuixa com construiràs la teva màquina pas a pas:

Pas 1:

Descripció: _____

Dibuix:

Pas 2:

Descripció: _____

Dibuix:

Pas 3:

Descripció: _____

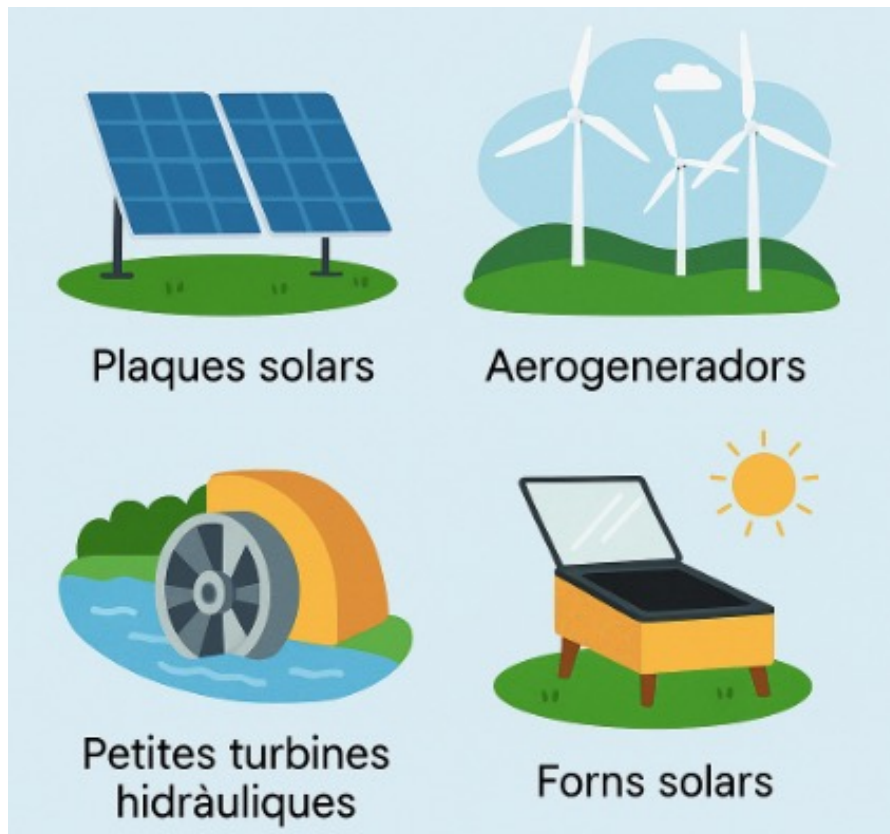
Dibuix:

5. Com sabràs que la teva màquina funciona bé?

Desenvolupament

Comencem parlant de l'energia i fem preguntes als alumnes com: «Sabeu què és l'energia?», «D'on creieu que ve?», «Quines energies coneixem que fan mal al planeta?» (petroli, carbó...), «Quines coneixem que cuiden el planeta?» (sol, vent, aigua...)

Seguidament mostrem imatges d'energies netes (amb projectador o làmines plastificades):

Tot seguit fem una activitat creativa que anomenarem «**Inventem una màquina**».

Els alumnes han d'imaginar una màquina que funcioni amb una energia neta. Pot ser una màquina realista o fantàstica, i podem posar exemples si veiem que els costa (una bicicleta que es carrega amb el sol, una màquina de fer gelats que funciona amb el vent, un robot que camina amb energia solar...).

Tot seguit es demana que dibuixin la màquina i que escriguin (amb ajuda, si cal) una petita descripció: quin nom té la màquina, quina energia neta fa servir, per a què serveix, per què és bona pel planeta...

Tancament

Un cop han acabat aquesta activitat, cada alumne presenta breument la seva màquina a la resta de la classe. Es pot fer una petita exposició penjant els dibuixos i descripcions a les parets.

ODS 8

Treball digne i creixement econòmic

Tothom hauria de poder treballar en condicions justes i segures.

Activitat didàctica: treball digne i oficis

Fem un mural amb feines de tot tipus i reflexionem: com ha de ser una feina on es tracti bé les persones? Fem un petit joc de rol d'oficis.

Objectius

- Reconèixer diferents tipus de feines i oficis.
- Reflexionar sobre els valors associats a un treball digne: respecte, seguretat, igualtat, col·laboració.
- Desenvolupar empatia mitjançant el joc de rol.
- Fomentar el respecte per totes les professions.

Materials necessaris

- Imatges o dibuixos de professions diverses
- Fulls DIN-A4 o cartolines per fer el mural
- Retoladors, colors, tisores i cola
- Cartes d'oficis per al joc de rol

Cuiner/a	Metge/essa

Infermer/a	Policia

Bomber/a	Mestre/a

Cambrer/a	Fuster/a
------------------	-----------------

Jardiner/a	Venedor/a
-------------------	------------------

Mecànic/a	Pintor/a
------------------	-----------------

Electricista	Perruquer/a
---------------------	--------------------

Pagès/esa	Bibliotecari/ària
------------------	--------------------------

Escombriaire	Informàtic/a
---------------------	---------------------

Conductor/a	Repartidor/a
--------------------	---------------------

Desenvolupament de l'activitat

Parlem amb el grup sobre què vol dir tenir una feina i per què les feines són importants.

Mostrem imatges de professions diverses: cuiner/a, metge/essa, escombriaire, mestre/a, mecànic/a, cambrer/a, etc.

Els infants retallen, dibuixen o escriuen diferents feines i les col·loquen en un gran mural sota el títol: «**Totes les feines són importants**».

Debat: Com ha de ser una feina on es tractin bé les persones? (Exemples: respectuosa, segura, que et facin sentir bé, sense crits, etc.).

Proposem un petit joc de rol: cada infant agafa una targeta d'ofici i representa com es comportaria si fes aquella feina. Es pot fer en grups petits i fer servir objectes o disfresses senzilles.

Després del joc, comentem: Com ens hem sentit? Ens han tractat bé? Ens hem sentit valorats? Què hem après?

Preguntes per al debat

- Quines feines coneixes? Quina t'agradaria fer?
- Què vol dir que una feina sigui digna?
- Com ens hem de tractar entre companys de feina?

ODS 9

Indústria, innovació i infraestructura

Es tracta de construir carreteres, ponts i tecnologia útil que millori la vida de les persones.

Activitat didàctica: La nostra ciutat ideal

Fem una maqueta de la nostra ciutat ideal. Cada grup inventa un pont, un tren, una escola, etc. i explica per què serveix.

Objectiu

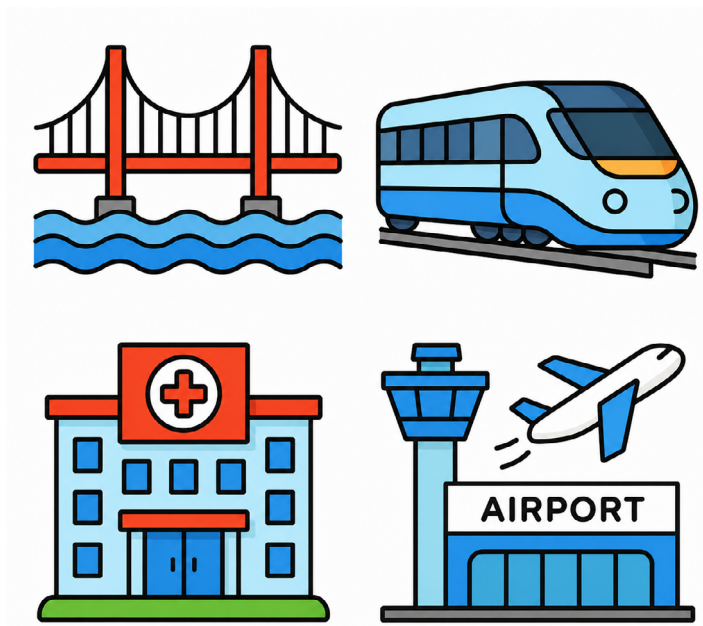
Imaginar i construir infraestructures que millorin la vida de les persones.

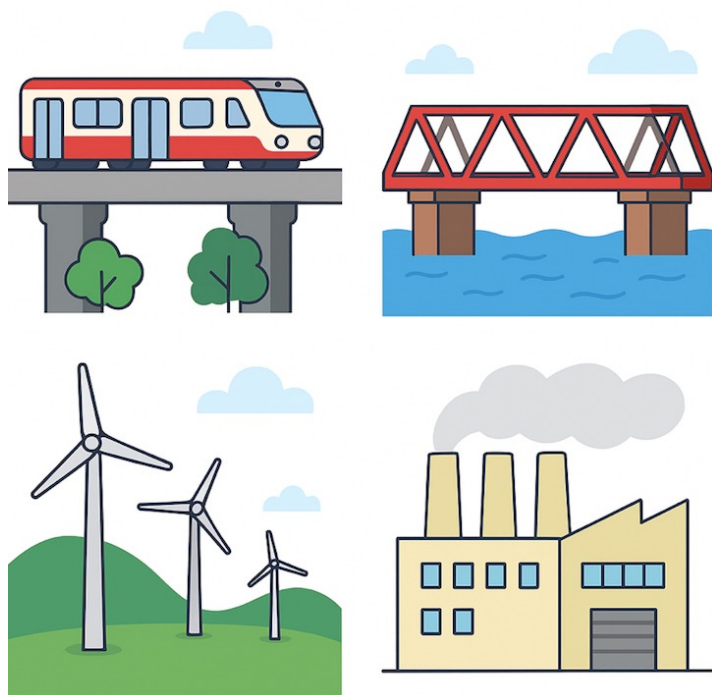
Material

- Cartolina gran (que serà la base de la ciutat)
- Cartolines de colors
- Tisores i cola
- Plastilina, blocs de construcció, material reciclat
- Retoladors i llapis de colors

Desenvolupament

El/la docent explica breument què són les infraestructures ensenyant algunes imatges (ponts, escoles, trens...).

Tot seguit, divideix la classe en grups. Cada grup construeix un element: pont, biblioteca, parc, hospital...

Seguidament, cada grup el col·loca a la maqueta i escriu un petit cartell explicatiu: Aquesta infraestructura serveix per...

Tancament

Cada grup presenta la seva construcció. Es reflexiona sobre com aquestes estructures ajuden la comunitat.

ODS 10

Reducció de les desigualtats

Aquest ODS vol que tothom sigui tractat de manera justa, sense importar d'on sigui, com sigui o què tingui.

Activitat didàctica: Un món desigual

Fem el joc del «món desigual»: repartim cromos o materials de manera desigual i deixem que els alumnes expressin com se senten. Parlem de què és just i què no.

Tot seguit, hi ha un **exemple de cromos retallables** relacionats amb els ODS que podríem repartir. Aquests cromos es poden utilitzar seguidament per relacionar-los amb els diferents ODS, si es vol fer una activitat complementària per treballar-los de forma global.

Objectiu

Prendre consciència del que és just i del que no ho és.

Material

- Cromos o llapis de colors
- Targetes amb preguntes: «Com t'has sentit?», «És just?», «Per què?»
- Una capsa amb l'etiqueta **Idees per a un món més just**

Desenvolupament

El/la docent, de forma deliberada, dona materials de manera desigual: a alguns en dona molts, a altres molt pocs...

Tot seguit, deixem que els alumnes juguin i observem què fan i com reaccionen.

Seguidament, se'ls reuneix i se'ls fan preguntes sobre com s'han sentit.

Un cop s'han fet les preguntes, es deixa un moment a l'alumnat perquè puguin escriure idees per millorar la situació i després es posen els escrits a la capsa (en cas d'alumnes que no saben escriure, es pot optar per fer l'activitat de forma oral).

Tancament

Lectura en grup de les propostes i debat sobre com fer una escola més justa.

ODS 11

Ciutats i comunitats sostenibles

Volem ciutats segures, netes i pensades per a tothom.

Activitat didàctica: Sortida d'observació i mural participatiu

Sortim al carrer, prop de l'escola, i observem. Fem propostes i les enganxem en un mural. També demanarem als alumnes que pensin en el seu entorn immediat o en la ciutat on viuen i que facin la mateixa reflexió.

Objectiu

Observar l'entorn i proposar millores per fer-lo més agradable i segur.

Material

- Fitxa d'observació de l'entorn

Fitxa d'observació de l'entorn

Aquesta fitxa serveix per ajudar-te a observar amb atenció l'entorn de l'escola, el teu barri i la nostra ciutat. Pensa com podríem millorar-lo!

Nom de l'alumne/a: _____

Data: _____

1. Quins espais has observat? (en pots marcar més d'un)

☐ Carrers ☐ Plaça ☐ Parc ☐ Escola ☐ Botigues ☐ Altres: _____

2. Escribeu tres coses que t'agraden d'aquests espais:

- _____
- _____
- _____

3. Escribeu tres coses que creus que es podrien millorar:

- _____
- _____
- _____

4. Quines idees tens per fer que la ciutat sigui més neta, segura o agradable?

5. Dibuixa aquí una proposta o idea per millorar el teu entorn:

- Llapis i pinces (si fan l'activitat dempeus)
- Mural gran i adhesius o notes adhesives de colors

Desenvolupament

Sortim al carrer del costat de l'escola i observem durant 15 minuts.

Deixem que els alumnes apuntin idees durant uns 10-15 minuts.

De tornada, els deixem emplenar la fitxa. Seguidament, apuntaran les observacions a als adhesius o notes adhesives. Enganxem les seves observacions en el mural en dues columnes.

Tancament

Triem 3 propostes realistes i mirem si podem fer alguna acció com a escola (per exemple, demanar més papereres). Les que facin referència a la ciutat o al barri, proposem fer-les arribar a l'ajuntament de la ciutat.

ODS 12

Consum responsable

Hem de consumir només el que necessitem, reutilitzar i reciclar.

Activitat didàctica: La caixa de les bones idees

El/la docent porta envasos i embolcalls de casa, així com altre material que es pot reciclar, i explica el concepte de reciclatge.

Conjuntament, farem una capsa amb paper reutilitzat per guardar idees per reduir residus.

Objectiu

Reflexionar sobre com consumir menys i millor.

Material

- Embolcalls i material potencialment reciclable. A més a més, podem utilitzar els embolcalls de l'esmorzar de l'alumnat per completar l'activitat.
- Una capsa decorada amb paper reutilitzat
- Retalls de paper reutilitzats i llapis

Desenvolupament

En primer lloc, el/la docent, ensenya el material que ha portat de casa i explica què vol dir reciclar. Seguidament, es reparteix el material i es mira què es pot reciclar, reutilitzar o evitar produir.

S'explica que es crearà una capsa amb material reciclat per poder posar-hi idees de com reduir els residus. Entre tots, comencem a crear la capsa. Se'n pot crear més d'una si el grup és molt gran.

Seguidament, cada alumne escriu una idea per reduir residus i la posa a la capsa.

Finalment, demanem a l'alumnat que decori la capsa amb dibuixos i missatges.

Tancament

S'obre la capsa i es comparteixen les idees més originals o pràctiques i anem dient quines accions es poden fer des de casa a partir d'ara.

ODS 13

Acció climàtica

Accions per frenar el canvi climàtic i protegir el planeta.

Activitat didàctica: El termòmetre del planeta

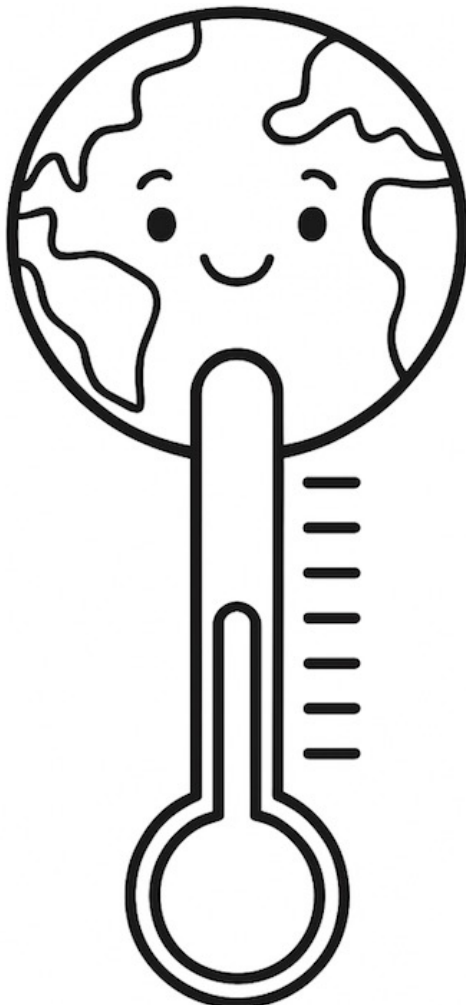
Fem un termòmetre del planeta: cada dia observem si hem fet alguna acció que l'ajudi. Posem adhesius en verd si és que sí, en vermell si és que no.

Objectiu

Controlar accions diàries per ajudar el planeta.

Material

- Un pòster gran amb un termòmetre dibuixat

- Adhesius verds (acció positiva) i vermells (acció negativa)
- Fitxa d'accions setmanals: He apagat el llum?, He reciclat?...

Per tal que l'alumnat pugui entendre les accions, es poden escriure diferents cartells per la classe per tal que tinguin exemples de quines accions sostenibles poden fer. Es poden fer els cartells entre tots, explicant les accions i dient si ja les fan, si no, etc...

Idees d'accions pel planeta

Aquestes són algunes accions sostenibles que podeu fer per pujar el nivell del vostre termòmetre del planeta!

Reciclar i reutilitzar

- Separar correctament els residus (paper, plàstic, orgànic...)
- Reutilitzar el paper per esborranys
- Portar carmanyola en comptes de paper d'alumini o plàstic d'un sol ús
- Fer manualitats amb material reciclat

Estalviar aigua

- Tancar l'aixeta mentre ens rentem les mans o les dents
- Avisar si alguna aixeta degota a l'escola
- Utilitzar només l'aigua necessària per regar o netejar

Estalviar energia

- Apagar els llums quan sortim d'una aula
- Utilitzar la llum natural sempre que sigui possible
- Tancar pantalles o dispositius quan no s'utilitzen

Tenir cura de l'entorn

- Recollir papers del pati o del carrer
- Respectar les plantes i els arbres del voltant
- Mantenir net l'espai de treball i la classe

Moure's de manera sostenible

- Venir caminant o en bicicleta a l'escola, si és possible
- Compartir cotxe amb altres famílies (cotxe compartit)

Fomentar la consciència ecològica

- Explicar una acció sostenible a un company/a
- Participar en activitats o debats sobre el planeta
- Fer un mural o cartell per promoure bons hàbits

Tenir cura de les persones i del planeta

- Ajudar un company a reciclar correctament
- Tenir actitud respectuosa amb tothom
- Portar esmorzars saludables i sense embolcalls innecessaris

Termòmetre del planeta: Registre d'accions sostenibles

Aquest termòmetre serveix per registrar les accions que fa la classe per tenir cura del planeta. Cada dia o setmana podeu marcar les accions sostenibles que heu fet i veure com el termòmetre puja!

Data	Acció pel planeta Què he fet?	Puntuació (1-5)
__/__/__		
__/__/__		
__/__/__		
__/__/__		
__/__/__		
__/__/__		
__/__/__		
__/__/__		
__/__/__		
__/__/__		

Total de punts de la setmana: _____

Desenvolupament

Cada dia, a primera hora del matí, es revisa si s'ha fet alguna acció positiva pel clima a casa i es col·loca un adhesiu verd o vermell segons els resultats.

El termòmetre puja amb les bones accions i baixa amb les dolentes.

Tancament

Cada setmana es fa una valoració i es proposa un repte, es presenta un exemple:

Aquesta setmana... sense embolcalls!

ODS 14

Vida submarina

Protegir mars, oceans i els animals que hi viuen.

Activitat didàctica: Mural per uns mars nets

Mirem un vídeo breu sobre la vida marina i el plàstic. Fem un mural amb consells per tenir mars nets.

Objectiu

Conèixer la vida marina i com protegir-la.

Material

- Vídeo breu sobre contaminació marina

Exemples de vídeos:

[Vídeo 1](#)

[Vídeo 2](#)

- Papers blaus (mar), dibuixos de peixos, plàstics petits reutilitzats
- Cartells: «Què podem fer?»

Desenvolupament

El/la docent projecta el vídeo a classe i, un cop l'han visionat, l'alumnat contesta aquesta fitxa:

Fitxa de treball - Cuidem els mars i oceans

1. Quins animals viuen al mar que apareixen al vídeo?

2. Per què és important cuidar els oceans?

3. Anomena dues coses que fan mal als mars i oceans.

-

-

4. Què pots fer tu per ajudar a tenir els oceans nets?

5. Fes un dibuix d'un mar net i feliç:

Tot seguit, es comenten les respostes amb els companys.

Seguidament, fem un mural col·laboratiu amb animals marins i deixalles i afegim consells i missatges per tenir mars nets.

Tancament

El mural es penja a l'escola. Cada alumne explica un petit compromís i se'n fa partícips a tots els alumnes de l'escola; tothom qui vulgui, podrà afegir-hi consells i missatges per tenir els mars nets

ODS 15

Vida terrestre

Cuidar boscos, animals i natura.

Activitat didàctica: Adoptem un arbre

Adoptem un arbre de l'escola o del barri: el dibuixem, el mesurem i l'observem cada setmana.

Objectiu

Estimar i cuidar la natura propera.

Material

- Fullets amb dades sobre arbres. En aquest cas, cada nen escollirà un arbre que tingui en el seu entorn, en buscarà el nom i les característiques i ho apuntarà tot a la fitxa d'observació.
- Fitxa d'observació.

Desenvolupament

Diem als alumnes que triïn un arbre proper. Pot ser un arbre de l'escola, un arbre de casa seva, un que hagin vist en algun lloc i els hi hagi agradat... Els demanarem que, si poden, hi facin una foto, la portin a l'escola i expliquin per què han escollit aquell arbre. En cas que no puguin portar una foto, els demanarem que el dibuixin.

Seguidament, començaran la fitxa d'observació, que aniran emplenant un cop a la tardor, a l'hivern, a la primavera i a l'estiu per poder fer el seguiment i comentar els canvis que hi ha durant les quatre estacions de l'any.

Tancament

A final de curs, cada alumne prepararà una petita exposició sobre el seu arbre i explicarà què creu que pot fer perquè la població tingui cura dels arbres o perquè a les ciutats se'n plantin més.

ODS 16

Pau i justícia

Tothom té dret a viure en pau i amb normes justes.

Activitat didàctica: El tribunal del pati

Creem el «tribunal del pati»: cada grup decideix normes justes per jugar millor. Es llegeixen totes i se'n fa un decàleg.

Objectiu

Promoure el joc just i la resolució pacífica de conflictes.

Material

- Imatges per explicar el concepte de justícia

- Cartolina per al decàleg
- Fulls per escriure normes i conflictes habituals
- Pissarra per debatre

Desenvolupament

En primer lloc s'explica què vol dir justícia i què és una norma justa.

Seguidament s'explica que hi ha moments en el pati en què hi ha conflictes o també a la classe i es proposa que, en grups, es redactin normes justes per jugar al pati o per les relacions entre els companys de classe. Si veiem que els costa trobar normes justes, podem posar algun exemple a la pissarra.

Exemples de normes justes per jugar millor al pati

- Tothom pot participar en els jocs si ho vol.
- No es pot deixar fora algú per cap motiu.
- Respectem els torns i les normes del joc.
- Si algú es fa mal o plora, aturem el joc i l'ajudem.
- No cridem, insultem ni ens empentem.
- Si ens enfadem, ho parlem tranquil·lament o busquem ajuda.
- Cada dia podem canviar qui fa d'àrbitre o decideix el joc.
- Si un grup està jugant en un espai, el respectem i no el prenem.
- No fem trampes, i quan perdem ho acceptem.
- Ens esforcem perquè tothom s'ho passi bé, no només per guanyar.
- Si algú no té material el podem compartir.

Tot seguit, es posen en comú les normes, es voten les que creguin que són més importants i es crea el decàleg de joc just i es penja al pati o a la classe.

Tancament

Cada setmana es proposa un grup que serà el vigilant de les normes justes.

Aquest grup mirarà que es compleixi el decàleg i proposaran millores en cas que creguin que se n'haurien d'afegir o modificar.

ODS 17

Aliances per als objectius

Cal treballar en equip entre països, escoles i persones.

Activitat didàctica: La cadena d'aliances

Fem una cadena de mans retallades amb noms de persones que ens ajuden a fer un món millor. Decorem el passadís amb el lema «**Junts ho podem fer!**»

Objectiu

Fer visible que per millorar el món necessitem col·laborar: escoles, famílies, comunitats i països. L'alumnat identificarà persones que contribueixen a fer un món millor i valorarà la importància de treballar en equip.

Material

- Papers de colors
- Tisores i llapis
- Cinta adhesiva i espai al passadís

Desenvolupament

El/la docent comença la sessió fent la pregunta següent: «Què vol dir fer *aliances*? Qui ens ajuda cada dia a fer que el món sigui un lloc millor?» Si creiem que els ha de costar entendre-ho, podem mostrar exemples concrets: mestres, infermeres, escombriaires, mares i pares, pagesos... i podem demanar per què creuen que els hem posat d'exemple i per què creiem que fan un món millor. .

Un cop ens assegurem que els alumnes entenen el concepte de col·laborar per fer un món millor, els demanem que dibuixin i retallin la seva mà i escriguin el nom d'algú que creguin que fa el món millor. Els diem que pot ser algú proper o algú que no coneixen. Es poden decorar les mans amb missatges, colors i símbols de cooperació (cors, mans, cercles, etc.).

Tancament

Cadascú explica qui ha escollit i per què. Es van enganxant les mans en una cadena. Es penja la cadena al passadís o a l'aula, formant una decoració simbòlica.

Al centre de la cadena s'escriu el lema: «**Junts ho podem fer!**»

Es pot fer una fotografia col·lectiva amb tota la cadena al final de la setmana i compartir-la amb la comunitat educativa.

Equip ICE d'educació per a la sostenibilitat

Membres que han elaborat els materials didàctics

Primària

Collazo Expósito, Leslie Mahe
Domínguez Angulo, Maribel
Granados Sánchez, Jesús
Juanola Sánchez, Marc
Mas de Xaxars Rivero, Mª Teresa
Pérez Carrión, Alba
Sarrà Alabert, Anna

Coordinació de primària

Collazo Expósito, Leslie Mahe

Secundària

Baena Estepa, Mar
Garcia Bernat, Xavier
Guerrero Folch, Laura
Janoher Ordóñez, Gemma
Mas de Xaxars Rivero, Teresa
Ramos López de Coca, Beatriz

Coordinació de secundària

Mas de Xaxars Rivero, Mª Teresa

Coordinació del projecte pedagògic

Lopez Serentill, Paula
Sarrà Alabert, Anna

Equip INS Santiago Sobrequés i Vidal

Il·lustradors de les portades

Marcos Reina, Estela Carrasco, Ariadna Sabarí (ODS1)
Jana Garcia, Mariona Heredia, Dúnia Mir (ODS2)
Júlia Macías, Marc Paradedà, Martina Roca (ODS3)
Paula Puig, Aidana Tengizova (ODS4)
Clara Torres, Sònia Pujol, Xènia Gual (ODS5)
Gabriela Delgado, Clàudia Roca, Leo Saravia (ODS6)
Elsa Arcega, Laia Riera, Xènia Prat (ODS7)
Martina Blanquez, Lisa Chen, Aleida Bates (ODS8)
Marina Mas, Gerard Sureda, Laura Mis (ODS9)
Hawa Balde, Bruna Vacas, Tona Pi (ODS10)
Leo Vinuesa, Paula Beltran, Ainara Embid (ODS11)
Núria Marzabal, Júlia Jiménez, Irina Roca (ODS12)
Duna Sánchez, Natàlia Armijo, Nora Coll (ODS13)
Laia Sánchez, Laia Cicres, Molly Westfold (ODS14)
Idan Azoulay, Daniel Sierra, Irina Tallardà (ODS15)
Anna Quintana, Aina Cussó, Nora Sánchez (ODS16)
Eloi Fontalba, Júlia Isern, Isabel Suñol (ODS17)

Coordinació

Cumeras i Costa, Joan
Rigau Vila, Glòria
Salud, Carles

Projecte impulsat per

Diputació de Girona

**Diputació
de Girona**

DDGI2030
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Universitat de Girona
**Institut de Ciències de
l'Educació Josep Pallach
ICE**